

هر وڑیں رنگ ءَ بہ رُج دنیاءِ
چہ وتی رنگ ءَ شُمشکار مبو

اوشت، مبلانکیں سَرپچلی بَردے
زندءِ بے جُنزی ءَ سَنگار مبو

SICHKAN PUBLICATION
P.O. Box No.5, Press Club Road, Gwadar

سرپچنک

انور صاحب خان

نامدات

گُلامیں راجانی نامءَ

(کلیں حق ءُ مزپہ شاعرءَ)

کتاب ءِ نام: سریچک

شاعر: انور صاحب خان

سال: اکتوبر 2013

دانگ: 1000

نہاد: -/150 کلدار

گالسنج: کاشف نور نثار احمد

سرتاک: شگر اللہ بلوچ

سینگار: زبیر مختار

شنگکار: سچکان پبلی کیشنز گوادر

SAREECHK

(POETRY)

ANWER SAHIB KHAN

Sichkan Publications

Post Box No 5 Press Club Road, Gwadar

sichkan@gmail.com/ jamil.sichkan@gmail.com

0322-2570199 , 0336- 8171336, 0300-2511283

رِدءُ بند

بزانت ذر

سَرِ تچک

گُلام

گُلام ءِ ھون رِچ اَنت بے گناھی ءِ شندءَ
گُجام رَگام تچین اَنت دِلانی باھندءَ

گُلام وھدے وتی تاکت ءَ بہ زانت آنور
سباہءِ پُل سُرپ اَنت سیاہ شپانی دِلبندءَ

ِکسّہ آسرنہ بیت

وہدءَ بانزل ءِ دل ءِ
گْوتلگ اَنت ٹال ٹال ءَ
ءُ چکّے نہ جت
چَمّ دیدارے ءَ
پاد رُوْدینگ اَنت
اے چُنیں سیادی یے
ارس ءُ چکند ءِ دامن
دِراَنت ھوری ءَ
سُتّگیں جنگل ءَ
مہرءِ سبز آپ ءِ نمب ءَ
رُدیت ِکسّہ ے
چوکہ درونتے ءَ
بیت از بردلاں
ِکسّہ آسرنہ بیت

ھَمّوداں

ھَموداں زَالم ءِ پاوان پُرشتگ
ھَموداں زُلم ءِ پاداں ژانگ بَستگ
پچَیں چَمّانی تامُوریں چِڑّکہ
دَبوکہ بَستگ روچ ءَ شَپ سَھارءَ
اَداراں گرن مَطّاتگ ھَموداں
ھَموداں رُستگ اَنت تیرانی بانژل

ھَمو داں واس اِتگ بالاد آچاں
تیاب ءُ داں نِگْوردیمیں ھَساراں
ھَمک زَمزِیل زُلم ءِ پانپاہ اِنت
ھَمک زندان ءِ دیوال ھون ھون اِنت
ھَمو داں کپتگ اَنت ھونانی گچّڑ
ھَمو داں کہ زمین دلموش بیتگ
ھما ھَنداں مروچی ھَور بیتگ
بلے ھونانی پَد نگش اَنت زمین ءَ
ھما ھون اَنت کہ راھے رَندَگ ءَ ینت
اَبد اشکامیں منزل شونگ ءَ ینت

ھَاجت دست ءِ چتکاں دائم پیڑاتہ
دعا ءِ نام ءَ مارا پنِڈگ پرماتہ

روزرد ءَ امباز ملوریں بیگاھے
ارواہ ءَ را زردیں تاکے پر داتہ

زاناں روچے گوات کُدو ءَ لیگْواش ایت
توپاناں ھر ٹال ءَ تُوپگ مڈّاتہ

مئے نیم ءَ ھم گیج اِنان ءَ پادانی
وھد ءَ مارا تنکیں دمکاں ٹلّاتہ

انور دنیا تھت روانے لُڑّوکیں
گوریچ ءَ را گون اِنت، روچے زِر گوات ءَ

پوِلشت

ٹپّاس اِتگ آں

زِرانی پھنات

زمین ءِ دلبند

آزمان ءِ جھلانکی

پاداں اَڑان اَنت

ہُلکانی ڈنگر

پہ گاریں گوست ءِ پولگ ءَ

مرگ ءِ آپسراں

ھُشان اِنت

ھوشام زَدیں اُمر

پولشت ءِ نزوریں بزاگ

گوست ءِ گرانیں تنگاں

جلّات نہ کنت

کئے بزانت

ناسرپدیں اوستانی کون رِکنزی ءَ

گوست پدبہ رِکنزایت

پمشکہ

پرشگیں اُمر ءِ چانٹ ءِ سر ءِ

ملوریں بیگھاں

وھدے ساھگ رُدان بنت

من

گوست ءِ پولشت ءِ

رَنگانی مُجاں

بیگواہ باں

''گڑیوگ''

زَدگیں بیگھاں

وھد ءِ راھسر اں

پچمانی کُمب ھالیگ بنت

دل من ءَ ھڑین اِیت

انوؔر تو ایوک نہ ئے

دِگرے ھم گڑیوگ اِں

بر پانی روکیں تڑونگل ءُ آساں پتاتگیں

زَیچان بتنگ اَنت گلاساں پتاتگیں

دڑوھاپ ءِ گوْرم ءِ ساھگ ءَ زِند آپ زَنزَر اِیت

زَھر آپ ءِ لُڑھزینگ اِنت تاساں پتاتگیں

پجّار ءِ ھچ دَریگ نہ کنت میئم دروشماں

زانشت کئیل کنت کِساساں پتاتگیں

ھَر تراولے زَمانگ ءِ پنداں شمار کنت

پرتنگ اَنت سپر مئے سواساں پتاتگیں

انوؔر شگنزاں بستہ گِلگ وَھد ءِ دامُن ءَ

پات ءَ مَہ کن تلاھاں گوں لاساں پتاتگیں

''سد سلام شہیدانی گُلیں نام ءَ''

جی پہ سوگاتیں پسگاں راج ءِ
مَکہیں ڈیھ ءِ ھاک ءِ پھریز ءَ
پہ بلوچ راج ءِ عزت ءُ ننگ ءَ
مُھکم ءُ استیں سیمسراں ڈیھ ءِ
ساہ اِش چو ہٹلیں گزمچو ءَ ایر انت
ہر دوئیں دستانی دل ءِ رِھل ءَ
سبزگ ءَ نئیل اَنت مُلجنیں ٹیکاں
مہلبیں زیدانی نگہپان اَنت

پچ گوہر نازیں ھون ءَ گوامیل اَنت
سدسلام شہیدانی گلیں نام ءَ
جی ھیادار ءُ بانکیں گہاراں
پہر پہ براتانی سر ءَ بند اَنت
برات گروک اَنت کہ ناگہی شَھم اَنت
اِیر کپ اَنت جمّاری جل ءُ جوشاں
آچ دَئے اَنت بدزِردانی ھنکیناں
پشپداں اوگار اَنت گُرازانی
برات مزارانی گُلڈ اَنت کوھی
ترْادگ ءَ ھمسنگ اَنت وَکابانی
راجی جُنزانی سرْپتگیں تیر اَنت
دُژمن ءِ دلبنداں کن اَنت آماچ
گوں دوپوستانی سندھیں دستاں
واگ نہ بیت جلّا ئیگ سَمنڈانی
سد سلام شہیدانی گُلیں نام ءَ
جی ھما جُودانی دل ءِ ھُلت ءَ

تاسُپ ءُ زرنگ ءُ رستگیں گونگاں
ھون چکیں راھانی سر ءَ گیج اَنت
رَستگ اَنت آریپاں وتی جھداں
پہ مرادانی منزل ءِ شون ءَ
بام پہ آجوئی بل اِیت باندات
ھون نہ بیت تاواں شیریں شہیدانی
سد سلام شہیدانی گلیں نام ءَ
جی ھما مَاتانی دِل ءِ سبر ءَ
میّت ءِ دیدار ءَ شہیدانی
مودگاں زِرد ءِ تانجواں گرنچ اَنت
شیپگرگ نئیل اَنت ترونگلیں اَرساں
پروش دئے اَنت ترند ءُ آسیں ھیسکاراں
پُل وَتی وَشّیں بو ءَ ساڑا اَنت
کئیت اِں آزاتی پہ بلوچستان
سد سلام شہیدانی گلیں نام ءَ

گُلوہ

شہیر ءُ بیر گیریں بلوچ
دَرمُلک ءِ شیواریں ھوات
زاناں دل ءَ پالوپ کنت
عیشانی ٹھلیں بندراں
نوش ءُ نگاریں کدّھاں
زرّانی لبّ ءُ واھشاں

سنجاب ءُ ساپیں اَدلساں
عود ءُ ابیر بو ءُ بُساں
اَست اِں مرَزبومے ترا
درملک ءِ اَمبازاں مہ کپ
دائم دل ءِ ڈرنگ ءَ بہ گن
مُھراں پہ ماتیں گلزمین
بیا بیاکہ روک اِنت گلزمین
بمبانی بیڑاں تڑاپ اِتگ
کاھان ءِ دلبند ءِ سرءَ
سوئیَ ءِ کلاتیں کوھگاں
بگٹی ءِ بازار ءِ سرْپاں
سنگسیلا ءِ ھند ءُ دَمگ
پیر کوہ ءِ کوھبندیں ھسار
بولان ءِ دَربند ءُ گِتان
کوھاں سرانوے گدان
اوگار اِت اَنت جور ءُ بداں

تیرانی اوھنگیں شَلاں
آسانی ھَار ءَ مَلّ اِتگ
دیم پہ زَبادیں مُگُران
پنجگور ، بلیدہ ، زامران
مند ءِ دو کوبیں گُنگراں
تمپ ءِ تلاھیں تُمپَگاں
کودیں ڈڑامب ءِ شیلماں
سولیں تلار ءِ تلسراں
کیچ ءِ شھاریں ڈَلسراں
گرم آپ ءِ شاھیں بندناں
ورناہ کماش ءُ ٹیرو
مِثل ء وکاب آھیزگ اَنت
رولینگ اَنت ساہ ءُ سراں
جنگ ءِ نہ وشیں بولیاں
کبراں کلمپوگ مان نہ اَنت
دَمب اَنت شہیدانی نشان

بیا کہ ابیلکار سومریں

پہ تئی ودار ءَ نشتگ اَنت

سنج ءُ سلاہ اَنت نوجوان

ماتکوہ کماشاں گپتگ اَنت

بیا رستراں ڈاھے پہ دَئے

شیموشے بدواھاں پہ دَئے

مات ءُ گھارانی گُشان

چو گلزمین ءِ بیرک ءَ

اوستیگ پہ پہریزگ ءَ

عیشانی تیئلاں بستگ ءَ

کائے ءُ پیداک نہ بہ ءَ

گلمت

سیاہ مجیں دنز ءُ گُبار اِنت گلمت ءَ

چنڈی ءِ ارسانی ھار ءَ ملّ اِتگ

ایوک ءُ دَرمانگ اِنت گزدان ءِ ڈِکّ

مُودَگ ءُ موتک اَنت بلاّنی کپوت

تاک رتیچ اَنت سولیں ریکبار ءِ کہیر

آس گوار اِیت عومریک ءِ نمبپان

پیرُگاں آپے نہ ملّ اِیت سَنّڈی

جونز ءَ ہیروپی شہار شیموش دَنت

اسپیھاک ءَ روچ رِگری تامور بیت

آپ بُنیں چاتانی چمّگ ھُشک بنت

ھور ءِ سرسبزیں تمر مُتّاپ بنت

کوہ ءُ وَڑّانی بدوک پُرسیگ بیت

گار بیت گارات مھگنج ءِ کبر

ھمّل ءِ اَرواہ مُلوریں اِنسر اِیت

گھتر اِنت ۔ گھ یا قصر قند کئے بزانت

ڈروھ اِتگ ھمبراھاں ھمل ماں زِرءَ

ھلک ءِ میراں کلمت ءِ سوداکتگ

ھمل ءِ جیند ءِ اوبادگ کج اَنت

ھاتر ءَ ڈیھ ءِ سگار ءَ چست بہ کنت

سر بَبادات گوں پرنگاں ھمل ءَ

پُشپداں کلمت گوں زرّ ءَ تور اِتگ

ڈنی راجانی گلیں دُرشادِی ءَ

ھلک ءِ دِلبند ءَ پہ ساچے مرزگ اَنت

چوابیرگ کس مبات میریں بلوچ

دست ءِ نان ءَ رَسترے چاپول کنت

کرن لیٹ اَنت ءُ پشومانی رُدایت

پھک ءَ دلگران اِنت ارواہ ھمل ءِ

دُرّیں ھاوَند کلمت ءِ ھیر ءَ بہ کنت

سلاھاں دَورمہ دَئے

بہ مِرڑداں آخری تیر ءَ سلاھاں دَورمہ دَئے

بہ سرْپ چو تپتگیں تیر ءَ سلاھاں دَورمہ دَئے

بلوچ ءِ بیرک ءِ پھریز ءَ نامدار توئے

مِڈانی ملپداں زوراکیں شھسوار توئے

نہ وارتگ پروش مزن نامیں سرمچار توئے
بہ دارگوں سینگ ءِ تیر ءَ سلاھاں دورمہ دئے

پہ کوہ ءِ جنزگ ءَ راج ءَ راگام بکشائے
تہار ءَ لنجیں شپاں سہریں بام بکشائے

شہید بیئے پہ گلیں ڈیھ ءَ نام بکشائے
بہ کپ شہدانی گیر ءَ سلاھاں دورمہ دئے

لگور ترس انت تئی بیم ءَ تو سلاھ بندئے
کدو ءَ دژمن ءِ انگارئے بتلگیں گرندئے

مزاریں چاکر ءُ گہرام ءِ تو دل ءِ بندئے
بہ مڑ چو حملیں میر ءَ سلاھاں دورمہ دئے

پُلّانی نام ءَ

کدی پیلو بہ اَنت اِشکندیں واھگ
تئی زُلپانی سیاہ تابیں شبنداں
گلاب ءِ وشبوئیں پُلّے جناتوں
بہ پروش اِیت وشبوئیں پُلاں تیاب ءَ
زبادیں میتگاں بوھے بہ شنگ اِیت
(بلے) کجاچے آزگیں پُلّے بہ سندآں
ادءُ پُلّانی دیدگ اَرس اَرس اَنت
ھمک پُلانی دامن رِیڑ رِیڑ اِنت
ادءُ ھر گواڑگ ءِ دل ہون ہون اِنت
زمین ءَ تنگ اِتگ ہونانی دریا
گُلانی تاکلاں رَنگ ءَ رَجان اِنت
مہ کُن گواپ رَجگیں کالکاں ڈگمینان
بہ شنگیں مُھپراں پُلانی نام ءَ

ھاموشی ءِ زِرْمبشت

بندیگ ہمک مکتبی گران سنجیں سخن کار
وت واجِھی ءِ لوٹ ءِ گناھانی سزاوار

بالاد پہ زَیماں نہ بیت ایر جیگ بلوچ ءِ
گرّینگ ءَ پد زالم ءِ اوگار بہ یَنت گار

ایرماد نہ کنت ہمت ءَ آسگواری ءِ پندل
ہر بیم ءَ بہ چکّاس اَنت وت ءَ چرنیٹیں دلاّر

بیھار نہ دَنت بیم مزار بیمیں بلوچ ءَ
گوں شکلیں جنگان بنت سیتّانی شریدار

زَمزیل نہ جولان نہ زِندان ہزین اَنت
چو سندَل ءُ ساکول سِد اَنت سانکل ءِ سیاہ مار

توپان کہ ہاموشی ءِ زرمبشت ءَ پتاتگ
تیر گوری ءَ مہتل نہ بنت نازاکیں گسد گوار

بے سَنَّتی زیراپ ءَ مہ پروش اِیت اجیریں
گوں راج ءِ تپاکی ءَ گراب ءَ بہ کن آچار

وازمندگی ءِ بے بُنیں کچکول لگتمال
حقدار پُل اِیت حق نہ بیت حاکم ءِ چمدار

آمرُز، جلَب گشّ، نہ اوستار نہ واستار
دودانی نگھپانیں بلوچ راج پہ پجاّر

کد نام شہیدی ءِ بہ نام اِیت پہ انوّر
یک واھشے زوراکیں دل ءِ نمبگاں تیجار

کبرستان

اَرساں پُچمّانی بہ تِنگ نوکاپیں

زِردءِ ھِیسکاراں جبین ءَ سَھڑا

مودگ ءُ موتکانی شیزاراں تڑھین

گُوگُواں گمّ زَدیں زھیرِ یگ مہ گن

سوری نازینک بہ کن زَھیرونکاں

ھالواں وشتبیں اَلھان بہ کن

چم ءِ رُوژنائیں چراگاں بالین

توتی چمشانک بہ دَئے آتڑاپ ءَ

گِیر بہ کن ڈیھ ءِ تمرَ دیں بچّاں

تڑانگاں گیج نمیرانیں سراں

بالاں ساھیل بہ کن نکشیناں

تنگھین شَھِیدانی کبرستان اِنت

بہ مارآں تاکدی تل بستگیں سانانی واھشت ءَ

دلَ اِنت کہ بے گوْمی اومان کنت ساچان ءِ گوارشت ءَ

ھیال ءِ سیمسراں پرگولیں سستا ساچ بندان اِنت

چتو بندیگ کن آں اِیرتلگیں پکرانی ساچشت ءَ

ھَما چو آہنیں پلک ءَ دمگ بوت اَنت ماں زندان ءَ
کن آں سجدہ ھَما شیریں مہ ترس ءِ سگ ءَ مارشت ءَ

ڈَ لگ بوت اَنت ڈ رشگ بوت اَنت وتی لوٹانی باپشت ءَ
منارا زندمانی بگش اِتگ جھدانی بودِشت ءَ

جہان ساسار ءِ تیلاں بستگ اِنت ءُ ایمنی واب اِنت
بلے یک سرمچارے آگہ اِنت زَیمانی تورِشت ءَ

گشئے کوہاں گوں آپ ءَ گُرنچ بستگ دھر ءِ دلبند ءَ
زِراں لھڑے چتگ سنگیلہ ءِ کوہانی ڈ رمبشت ءَ

تَرا انوَر تئی دل پھکی ءَ پرّ اِینتہ کورچات ءَ
زِھیں چکاس ءِ ٹیکی داتگ انت بیلانی ڈ روہِشت ءَ

چہ بیراں سُرین کمان اِنت ترا سما نیست اِں
بلوچ ءِ ہون تلان اِنت ترا سما نیست اِں

سرے کہ ساٹ اِتگ سد سال زندمان ءِ پڑ ءَ
ہما گوں سنگاں مڑان اِنت ترا سما نیست اِں

نہ زان ئے شرتگ ءِ درکیلاں شاگ گیموش اِنت
سرءَ تئی گورم پُرشان اِنت ترا سما نیست اِں

ترا را سنگگیں شہرانی ھال سر بوتگ
زِراں اوں آس بلان اِنت ترا سما نیست اِں

لگور لنکھے نان ءَ گُلامی ءَ سگّ ایت
لگوری پتو رُجان اِنت ترا سما نیست اِں

گھاراں لانک پہ آجوئی ءِ مڑ ءَ بستگ
سرءَ تئیگ ءَ گشان اِنت ترا سما نیست اِں

پہ بیت مُرگ یا آجوئی زِند ءِ دَربنداں
ہے بلوچ ءِ گمان اِنت ترا سما نیست اِں

سما ءُ زانگ ءُ زانت ءَ زمانگے دَرکار
دوروچی اُمرگوزان اِنت ترا سما نیست اِں

تو بے سمائے ترا گُلزمین ءِ چے پرواہ
دل ءَ رَمیز وران اِنت ترا سما نیست اِں

دو گال ءِ ساچگ ءَ اَنور تو سرمچار نہ بہ ئے
سلاہ تئی زَنگ گران اِنت ترا سما نیست اِں

بدبھتی ءِ سوگاتاں اِمروز ءِ کوار ءَ کنت
براتے کہ پہ بیت دُژمن سددژمن ءِ کار ءَ کنت

ہونانی وڑد ءِ آماچ، جونانی بزیں جنگل
شانتل تئی شیزارگ تیرانی توار ءَ کنت

پچّار نہ بیت اَندیم زور مَنّی ءِ باپشت ءَ
جُمپے وت ءَ شَہمیریں کوھانی گتار ءَ کنت

سیمسر چہ مُتُرسانی ھونانی شلاں ساکم
بے لجیں لگور اوست ءَ پہ چرپیں دپار ءَ کنت

سرسوچ نہ بنت ارمان مَنج باریں کھیرانی
شنزاپ تبیں مولم رِچک ءَ پہ لِوار ءَ کنت

بالاچ نمیران اِنت بالاچ سلاھ بنت اِنت
بالاچ مدام کوہاں ھُوکانی شکار ءَ کنت

جنگانی مِڑ ءِ مَلپَد لَیب جاہ اِنت بلوچانی
انّور وتی اولاک ءَ شوشِنگیں مَھار ءَ کنت

آسیں آشوب ءِ ھَمُکّ رنگ ءِ ندارگ لوٹ اِیت
منزل ءِ گرانیں سفر ہمبلاں مارگ لوٹ اِیت

گُورماں ھَمپاریں من ءَ زْرمبش ءِ ترانگ داتگ
سرمچارانی سر ءَ دَست سمارَگ لوٹ اِیت

بیر ءِ ہوشام ترْہ اِیت زِند نہ مان اِیت بلوچ
دُژمن ءِ شَھرَگ ءَ ھَر دَست شَھارگ لوٹ اِیت

دیم ءَ آسانی چَر اِنت، پشت ءَ زِر اِنت جُھلانکیں
رِپک سالاری ءِ ٹَپّاسگ ءَ چارَگ لوٹ اِیت

بیم ءُ لبّانی مجیں رُنگرہ ءُ راھاں گار اِنت
سرمچنڈانی سرْپ ءَ الم ءَ آرگ لوٹ اِیت

تو گلامانی گلام ءِ تئی بستار چی اِنت
تیر ءِ ھیرّ اپ تئی سینگ ءَ گوارگ لوٹ اِیت

زانگ ءَ زانت کہ دل بُرتہ بلوچستان ءَ
چَمَّن ءَ انگت دل ءِ ٹُکّرے بارَگ لوٹ اِیت

ھون ءِ زوراکیں دزْداں شون کتگ آجوئی
چلِّگ ءُ چاہڑ ءِ ڈُکّال بَھارَگ لوٹ اِیت

راج ءِ دوستارے اَت چہ کوڈھیں امروز ءَ شُتگ
انوّر ءِ کبر ءِ سر ءَ بیرکے دارَگ لوٹ اِیت

گوادر نلگیگیں دَور ءِ تہا اِنت ھَمبَلاں
شَھبَندن ءِ زمین بہا اِنت ھَمبَلاں

براتے پہ ننگ ءُ نام کپن پوش کوھدَراں
براتے مَہ گِندیں زرّ ءِ گل ءَ اِنت ھَمبَلاں

یک نیمے زُلم ءِ کارچ ڈَلان اِنت گردِناں
یک نیمے عیش ءِ تاج سر ءَ اِنت ھَمبَلاں

آساپگیں دِلاناں پہ گیج اِیت راھے ءَ
سنجیں گُمان ءِ سرّاد کجا اِنت ھَمبلاں

ھاموشی ءَ لگوری ءِ پھَنات دَربر اَنت
تیر ءِ جواب تیر رَوا اِنت ھَمبلاں

آماچیں تیر گواری ءِ دیم ءَ اَلنگ بنت
راجیں بلوچ ءِ دوست ھَما اِنت ھَمبلاں

چَنَّوَنہ مَان اَنت دائم ءَ باجَو شکون بنت
باندات ھَر دوکانی دَرا اِنت ھَمبلاں

جدوابی ءِ ھَسارانی آسکوابیں اَندر ءَ
اَنوَر پہ ڈیھ ءَ آزگ سما اِنت ھَمبلاں

ھکّ ءَ چہ وتی دَست کشّ نباں تو تیر جن ئے من باگی باں
پہ زور بلوچ ءِ ھنکین ءَ دزگیر کن ئے من باگی باں

سوگند منارا نورَوز ءِ سوگند من ءَ اکبرخانَ ءِ
مئے کوہ ءَ زِرانی باپشت ءَ مَنگیر کن ئے من باگی باں

پاد ترْاپاں کدی اِیر جیگ نباں من زلم ءِ کلاتاں پروش دَیاں
آجوئی ءِ ھکّ ءَ چہ راج ءَ تو دیر کن ئے من باگی باں

داں بھر ءِ بلوچ ءَ گوڑم پُرشِ اَنت داں استیں جہان ءَ اَست بلوچ
تو ڈیھ ءَ بلوچ ءِ پنجاب ءِ باجگیر کن ئے من باگی باں

بیراں چہ نباں من بے تڑانگ، من شیریں بلوچ ءِ اوبادگ
زِندان ءِ تہ ءَ وَرنائیں سراں تو پیر کن ئے من باگی باں

گون اِنت من ءَ ایمان ءِ سلاہ ، گون اِنت بلوچستان ءِ سلاہ
اوستانی شہار ءِ بالاد ءَ زَنجیر کن ئے من باگی باں

من بیرانی ہوشام ءِ جل ءَ آسگوار وَتی دَستاں زُرتگ
وَھدے کہ وَت ءَ گھگیریں سراں ساہ گیر کن ئے من باگی باں

کُیامَت

بَتّیاں تیل وتی جوش اِینت اَں
دامن ءَ شپ داں بِہ چنڈ اِیت وتی
دانکہ آتار گے جانگشّ بِہ گنت
بیادل ءَ ڈِیلّے بِہ جُن روک بہ کن
کودکیں رُژنے ءِ دیوال ءِ بُن ءَ
گُبل رازانی چڑّ گہہ پُرش اَنت

اَرس بام آسیں اَنارکاں بڑمش اَنت

روکیں ھِیسکارگاں اِستار بُج اَنت

زانسراں آزَگیں بچکنداں سڑ پیَن

ھلوَت ءِ مھلَباں آتار بہ کن

تو اَگاں رِیس گرے چہ لجّ ءَ

لج کنت شپ وتی چماں موٹ اِیت

اَنگتہ باز گِلگ اوشتوک اِنت

وھد ءِ مَامَا نگیں چانٹانی سرءَ

بیا چدءُ پیش کہ کُیامت بہ یئت اِں

بانگ مُلا یے بہ دَ نت جدوابیں

کدّ ھ ءَ پُرّیں بہ پروش اِیت شپ ءِ

بیر ءِ باپشت جنگ اومان اِنت

بیر ءِ باھنداں دیر تاوان اِنت

ھون کہ شپگران اِنت کوھساراں

رَنگ شاھیں زِر ءُ تیابان اِنت

تکمَلیں بام ءِ اَنارکانی سر ءَ

بگٹی ءِ ھون ءِ رُژن تالان اِنت

گِندگ اِنت واب ءَ بادشاھی ءِ

چہ بَھا زُرتگیں گلامان اِنت

انوَر ءِ سر پہ مُرگ ءِ اَمباز ءَ

سد براں گلزمین ءِ کربان اِنت

چو گرنڈ ءِ ھکّل ءَ بُتگگ ھَمَا منی بڑات اِں
توار ءَ تیر ءِ نہ تُتگگ ھَمَا منی بڑات اِں

ہما اِنت برات کہ میلانک چو ڈرامب ءَ اِنت
کرود ءِ پیم ءَ نہ رُتگگ ھَمَا منی برات اِں

مدام شیر ءِ وڈ ءَ کوھاں بادشاہی کنت
چو مُشک ءَ ھونڈ ئِے نہ کوتگگ ھَمَا منی برات اِں

سلاہ ءُ سنج ءُ نگِھپانیں سیمسراں سالار
شپانی پاساں نہ وپتگ ھَمَا منی برات اِں

ھَما کہ زَھم جنان ءُ درارگ اِنت نام ءَ
ہما کہ مُپت ءَ نہ نشتگ ھَمَا منی برات اِں

نہ اِنت تلام چہ سرکار ءِ اُگدگاں اَنور
گوں تئِیل ءُ سانکلاں بَستگ ھَمَا منی برات اِں

ھون ءِ کندیلانی رُژن ءَ آجوئی منگیر گنت
من نہ زانتگ مارا وَرناھیں ھیالے پیر گنت

پُر سلاہ اِنت ہم لگورے سد براں جیڑایت دل ءَ
بے سلاہ ءَ سرمچارے دُژمناں دَزگیر کنت

ڈاھ دَنت ترس ءِ مزار ءَ گوں بلوچی زَھرَگ ءَ
سَولیں بامردے تلاریں سَنگَراں بادگیر کنت

لیڑھی کینگ ھَوار کوھی وکاب ءِ باتن ءَ
رَگبتاں پیلو نہ کنت تِیر ءِ جواب ءَ تِیر کنت

چنڑَھانی گَمتّاں گوں کاسَگاں گَشّ آں بلے
دِرتگیں آچار شاگ ءَ بندن ءَ چہ دِیر کنت

لَبّ ءِ تکشاں پرُشتگیں ھوشامے ءَ زِندَم ترْہ اِیت
راستی ءِ تاسانی تِنگار انور ءَ بوھیر کنت

کوہ

کوہ زِندمان ءِ مانزمان

کوہ ھستی ءِ راستیں گُمان

کوہ بادگیر اَنت ءُ گِدان

کوہ چیدگ ءُ جنگی نشان

کوہ سیمسر انی سنگر اَنت

پہ دُژمِناں آسی چَر اَنت

دوست اَں مَن ءَ کوھی وَ کاب

ٹُراد اَنت ءِ گروَکی پہ شتاب

ٹُرانج اَنت چہ اَندیم ءُ زِنوان

راج ءِ مِلوکیں پاسبان

داں چِلّ ءُ ہپت ءَ بیمار اَنت منی کرّ ءُ کش ءِ مردم

وتی لاپ ءَ گر ءُ دار اَنت منی کرِ ءُ کش ءِ مردم

ملامَانی جدیمیں ساھگ ءَ گوازینگ اَنت زِند ءَ

نے اَنت گیشتر سئے ءُ چار اَنت منی کرِ ءُ کش ءِ مردم

جن آں پانگے گُراز ءُ رستراں ڈیھ ءِ دَئے آں بیھار

ہمے گپ ءَ دل ءَ کار اَنت منی کرِ ءُ کش ءِ مردم

چو ٹاب ءَ گردن ءَ رودینگ اَنت دَلّاری ءِ مزءَ
وتی براتانی ہونوار اَنت منی کرِ ءُ کش ءِ مردم

شدءَ مرگ اَنت گلامانی گلام ءِ چمپلاں چٹّ اَنت
لچک ءِ زِندءَ شیوّار اَنت منی کرِ ءُ کش ءِ مردم

وَتیگاں آس ماندار اَنت ءُ ڈَنیگاں کن اَنت اُمباز
لگور ءُ سِلّ ءُ مُردار اَنت منی کرِ ءُ کش ءِ مردم

ترا یات اِنت ہما راستیں ھبرَ کہ انوّر ءَ گُشتگ
دو پوستی رکرد ءِ پچار اَنت منی کرِ ءُ گش ءِ مردم

سَر تچگ

من چو سَر تچگ ءَ میلانک آں
سبزیں ڈگارانی دِلبندءَ
داں وتی نیستی ئیں ھستی ءَ
وَھد من ءَ پاشک کنت
من کہ بے جُنزی ءِ اَلامگ آں
منی زائرءُ باتن
جتا جتائیں رِکسہ اَنت
چہ منی اَزَل داتگیں ترس ءَ

جِستگیں ساھدار

پداھیلد اربنت

من پجّار باں

منی اَرزِشت ءِ دیوال

چو پُگّی ءَ بال کنت

مُرگ منی سرءَ کدوساچ اَنت

آتز اپ ءَ

رَستر چاپ ءُ چوگان کن اَنت

منی بے جُنزی ءِ داستان

شِنگ بیت پہ گوا چنی

من بے زِندیں سرتچکے آں

دِل پَدَردِیگ اِنت نِھنگامیں شپ ءِ شیزاراں

سارتیں پیڑاپ ءَ گوں سر شودیں سباھے کاراں

وھد ، نامیتگیں دَرمان نہ اِنت دَردانی

مونِسے نیست کہ رَنجانی بہ جِنت اَمباراں

راہ ءِ ھر کنڈگے مار ایت وتی ارزشت ءَ
سَگّ ءُ تورِشت ڈگ ءُ راھگوز ءُ راھے چاراں

کاروان چہ منی آپ بند ءُ تڑاں سیر آپ انت
من وَتی مُجّتی ھوشام ءِ گماں سنگاراں

پَمَن ءَ یکذدیں کابُرّے بہ جنت اُستایے
روچ ءَ شمشیریاں میڑوار ءُ رگھ ءَ پیڑداراں

انوٓر اِں انگتہ توپان ءَ چراگاں بال ایت
آدگہ بنت کہ شمالانی ڈپ ءَ بے واراں

مولمی چاڑاں

مولمی چاڑاں سمبُر اَنت ڈریا
اَرساں ڈریابیں سنگر اَنت ڈریا

تڑمپ تڑمپ ءِ ھساب ڈریا اِنت
تڑمپ شنگ اَنت اِنسر اَنت ڈریا

تڑونگل اَنت وھد ءِ کہریں نیمون ءَ
زَھرگ ءِ زَھر ءَ اَنگر اَنت دریا

ھون آجوئی ءَ شوھازِیگ اَنت
گاریں بوجیگاں پدگراَنت دریا

ڈَھر ءِ رُرچکیں انچگ ءَ گند آں
انوٓر ءَ گوں وت ءَ بَر اَنت دریا

کردارءِ گازی

نمیران اَنت بلوچ ءِ راج پُسّگ
نمیران اِنت غلام محمد نمیران
نمیران شیرل ءُ لالا نمیران
نمیران بوتگ اَنت کردار ءِ گازی
نہ بیت تاوان بلوچ ءِ رتگگیں ہون

کدی توسگ نہ بیت تڑاتانی ءِ آس
گوں ہوناں میچل اِنت سرلٹّ ءِ سرشم
نہرد اِیت بڑنجی ءَ مرُگاپ ءِ چمگ
مگیم ءَ جہہ جنگ سوراپ ءِ کور ءَ
گُم ءُ گارات بوتگ حاکم ءِ رِٹ
ادءَ رِٹ کائم اِنت شیریں بلوچ ءِ
ادءَ رِٹ کائم اِنت میریں بلوچ ءِ
نہ مَان اِیت زلم ءِ شپ ہڑ بر نہ مَان اِیت
دل ءَ جزماں شہید ءِ ہون ءِ سُہرِی
مرادیں باے آس اِیت آجوئی ءِ
بلوچ ءِ بیر مان اِیت داں دوسد سال
تنگیت زلم ءِ اُمبر شست ءُ شش ءَ اِنت
سلامت بات بلوچ ءِ بیر ءِ ہوشام
سلامت بات بلوچستان سلامت

وشّیانی سْرپتگیں پُلّ کپتگ اَنگاراں چیا
چہ مراداں بے مراداں چو سزاواراں چیا

دامن ءِ آس ءَ من ءَ سوتگگ گلگ گوں کئے کن آں
ایمنیں روچے نہ رِگند آں شہر پہ شَہراں چیا

پمن ءَ کابیل سور اَنت ماھکان آس گوارَگ اِنت
دژمن ءِ دَستاں پہ نانی لنکھے چاراں چیا

سستگ اَنت اوستانی اوتاگ گارکت بندیک ءِ سر
زند ءِ پولنگاں وتیگاں نِشتگ پلگاراں چیا

من وتی براتانی دژمن دژمنانی دوست من
مرگ ءِ بیم ءَ زِندگی ءَ گوں رِگر ءُ داراں چیا

جنگی جو ھاراں جنگ ھلاس نہ بیت
ھون ءُ جونانی ھچ کساس نہ بیت

پہ ھلو ھالو نہ ئیت آجوئی
دانکہ باسکانی رَگان آس نہ بیت

شپ اَبیلدار ءِ نِیّت ءَ سَر پد
جیڑگ ءَ شپ تھَاریں پاس نہ بیت

ھرکسے زانت وتی اَرزِشت ءَ
توپگ ءُ زھم ءِ بدَل داس نہ بیت

سِنگ دڑپشوکیں ڈراھ نہ بنت الماس
لال ءِ کیمت تڑپوکیں لاس نہ بیت

پگر ءِ سیمسر چو آزمان ءَ ینَت
شاعر ءِ پگر کچ ءُ گیاس نہ بیت

شپچراگانی مِنَّت ءَ انوَر
جنگل ءِ آکبت کورءاس نہ بیت

اِے گپ دِل ءِ سنجیں گمان ءَ.چہ دَراَتکہ
تیرے نہ بیت واتر کِہ کمان ءَ چہ دَراَتکہ

وشنود کتگ پُلّاں وتی ناژُرکیں بالاد
وژبو کئی زُلپانی نوان ءَ چہ دَراَتکہ

سِنگ ءَ گوں سرءَ سیادی یے است اِں ماں جہان ءَ
گوڈَل پہ سرءَ ھلک ءِ گِتان ءَ چہ دَراَتکہ

بادگیراں نہ داتگ من ءَ شَھزورِی ءِ سوگات
بیمناکیں مہ ترس کوہ ءِ گِدان ءَ چہ دَراَتکہ

اِستار کہ درِپش اِیت شپ ءِ تاموریں تناباں
پاکدامُنیں مھلَنج ءِ گُشان ءَ چہ دَراَتکہ

اَے شہید ءِ وَتن پرِتو منی سہریں سلام اِنت
ساہ ھکّ ءِ مرِ ءَ للّھیں جان ءَ چہ دَراَتکہ

انوّر من ءَ یات اِنت کہ زِر ءَ زیر زمین اَت
زِروانے زمین جُمب ءَ مِلان ءَ چہ دَراَتکہ

زِرد ءَ زَھیماں پرّین اِیت سینگارگ بیت
دِلمانگ گنت وَھدے چرِپیں چانگ بیت

رَنگ ءِ کتاب ءَ سرپوش ءَ مانپوش نہ کنت
روچے باریں چِچو چمّاں وانگ بیت

گُرک نہ پروش اَنت نے کِہ تو لگ باج بَراَنت
آ رَمگ ءَ را وَھد ءِ شوانگ پانگ بیت

پروشت نہ کنت زِندان ءِ اَلنگیں دِیوالاں
ھکّ ءَ وَتیگ ءَ راج اَگاں بے زانگ بیت

آ کہ مُترس ءُ جَور جواب اِنت اِمروز ءَ
تیرانی اَنگاریں شَلاں اَنگارَگ بیت

زانت وتی پجار ءِ کساس ءَ سنگین اِنت
شاعر سنجیں گپّ ءُ گالاں زانگ بیت

بد زِردانی آسے روک اِنت چاگرد ءَ
زان آں انوّر یک روچے ماندارَگ بیت

چِراگ توس

چراگ ءِ توسگ ءَ بالُو
شپ ءِ مِہراں دل ءَ بند اِیت
(کہ) شپ بالو ءِ اَرمان اِنت
چراگ ءِ رُژن ءَ بژنیگ اِنت
مدام لوٹ اِیت تَھاری ءَ
تَھاریں مُھر ءِ باپُشت ءَ
گوں بالاد ءَ نزورین ءَ
چراگ ءِ توسگ ءَ بالو
وت ءَ آس ءَ گوں پیڑا اِیت
چراگے تُستگیں شالا
میار اِیت بود باندات ءَ
مہ بیت رُژنے شپی پاساں

سِستگیں تاراں ساز کنت دُنیا
سِیتّ ءُ سوباں مجاز کنت دُنیا

دیم پہ دیم ءَ بل اَنت بیوانکی
گپ باپشت ءَ باز کنت دنیا

گوَاچناں چیر وَنت رَگامانی
ھلوتاں پاشکیں، راز کنت دنیا

وَپتگاں من زمین پرداتگ
چوں منارا شوھاز کنت دنیا

انوّر ھاموشی ءِ بُلوراں پروش
پہ تئی دانکاں ناز کنت دنیا

مُشت ءُ موش ءُ ساٹاں شِیشارگ نہ بیت
دل پہ شُنگ اِیت زاناں نزارگ نہ بیت

اِے من آں کہ دَپ مہ دَپ نام ءُ دپ آں
آپہ کنت ھر اُپیَم ڈوبارگ نہ بیت

من مُسام ءِ چاھڑاں آزردَگاں
تئی ودار ءِ کرن آتارَگ نہ بیت

اشکنگ گندگ اوں نیمون اَنت بلے
داں مہ وان ئے شاعر پجّارَگ نہ بیت

سد براں باھوٹ زُبان ءِ بوتگ اَت
انوّر ءِ دَپ اَنگتہ دارَگ نہ بیت

مُھر اسرارے دل ءُ جان ءَ گپ ایت
عاشقے چہ دین ءُ ایمان ءَ گپ ایت

وَڑدِلیں نیادانی کِسّہ اِنسر اَنت
زَھیرءِ آدینک زردءِ گونچان ءَ گپ ایت

تانجواں جہد ءِ بہ سند ایت مردُمے
گُڑن رودین ایت شپ ءِ نان ءَ گپ ایت

کاروان راھانی پَند ءِ بُزّگ ءَ
بُنذر ءَ ساسار ءِ اوسپان ءَ گپ ایت

تژاوَل ءُ تلکار پاد ءِ براہ بنت
کئے گش ایت منزل پہ اَرزان ءَ گپ ایت

ناھدا ءِ بیوسی ءِ پُژدَر ءَ
اَنوّر ءِ سرشاگ ءِ سُگّان ءَ گپ ایت

کلم ڈروگ نہ بند اِیت

وَرانیں دَگاں کپتگ اَنت وَرناھانی بالاد

چادر مئے گھارانی سرءِ بوت اَں لگتمال

تیرانی رَگامانی شکار نوکیں نھال انت

تیروارتگیں گھگیریں سراں چون شموش آں

مانداشتگ اَنت سر سبزیں کشار لاشتیں لدیگاں

آوار جت اَنت ھلیں رَمگ توپکی ٹیکاں

زَھر میشتگیں گورانی سرءَ کپتگ اَنت شانتل

اِے آس منی گُلءِ بلان اِنت بلان اِنت

دُژمن منی دَزبرادَرءُ دُژمن مَنی ھَمبل

آ روچ نہ اِنت دِیر گلیں بو موے تَرّ اِیت

دژمن وتی کردانی پدءَ گاربیت اوگار

سر کشگ اِنت چاڑ زُرتگیں آجوئیءِ مولم

زُلمانی کلات بانڈمی پچارءُ شُبیں بنت

بالادءِ نزوریءَ مہ چار تڑامگنیں ترمپءِ

گورلھڈجنیں تاراج کن اَنت کوٹءُ کلاتاں

مَنّو گر آں من دَھرءِ ھمک راستیءِ دابءِ

انّور تئی کاتاریں کلم ڈروگ نہ بند اِیت

اِے دَرد دل ءِ زُرتگ اَنت من نگد ءِ ھساب ءَ
جُست کن چہ دل ءَ رَند ءَ بہ دَئے جُست ءِ جواب ءَ

دنیا ترا چون اِنت کہ رَدیں گپ جنان ءَ
پرچا تو دَئے عیب گُل اَندامیں مَواب ءَ

من دوست وتی دوست ءَ من ءَ دوست وتی دوست
توپان چیا پرُوشگ اِنت ھرانی گُراب ءَ

باپشت ءَ نہ گُت شائرَ ءَ رِگیبَت وَتی زِند ءَ
رَکّ اِینت ھزاب ءَ چہ ھمے یکّیں ثواب ءَ

اَنچو گشئے بیر گیریں ''بلوچ'' تڑاد گران اِنت
دیستگ من کپوت ءَ را جنگ کوھی وَکاب ءَ

زیباھیں پگر گور ءِ وَڑ ءَ شیپ رِگران اِنت
نرم نرم ءَ ھیال آیگ اِنت بانورے ءِ داب ءَ

تاموریں شپ اِنت نیست چراگ منزلے دوریں
انوؔر تو رواں کن گوں دل ءِ آس ءِ زراب ءَ

مَارا گیشیں واک نہ بیتہ اِمروز ءَ
بلکیں مۓ دِل پاک نہ بیتہ اِمروز ءَ

اِشک دِلانی رِھل ءِ سرءَ چوں پلگار اَت
آشک بے گویاک نہ بیتہ اِمروز ءَ

پاد رکاباں بیتگ منزل ساڑِیگ اَت
لنگ اَگاں اولاک نہ بیتہ امروز ءَ

جُھد شکرورناہ ءُ جوان اِنت رِگیدی ءَ
جُھدانی سرتاک نہ بیتہ امروز ءَ

مرچاں زاناں رِپک نزور اِنت بیلانی
دُژمن مۓ زوراک نہ بیتہ امروز ءَ

کند ءُ مہ کنداں ژانگ ژِلینگاں زانگ بیت
اَنوؔر چو چالاک نہ بیتہ امروز ءَ

پُلّیں مھراں وتی یک رَندے بہ دَئے
سُتگیں زند ءَ دِگہ زِندے بہ دَئے

ھر کسی دیم ءَ منءَ را ڈوبار
ایوک ءَ زامُریں بچکندے بہ دَئے

مھپراں شنگ من ءَ وامدار بہ کن
دَرنوَیں کندگاں باھندے بہ دَئے

تو پہ چگّاس ءَ میاریگ نہ بئے
دِلبریں داباں گوْر رِگندے بہ دَئے

انوَر ءَ یل مہ دَئے نیم راہ ءِ سرءَ
دل گُش ایت بیا ترا سوگندے بہ دَئے

شپ ءِ سیمّسَر

من شپ ءِ سیمسراں آدیم بہ باں
نور ءِ یک جنگلے چمشانک ءَ بَل اِیت
رُژن جانشود کنت بالاد ءَ منی
منزل ءِ گرمی ءَ مار اِیت بدن
مکسد ءَ جُھد ءِ سپر بنگیج اِیت
چیربیت روچ ءِ نوان ءَ سیاہ شپ
شپ دوبر نہ ئیت منی امروز ءَ
نےَ کہ آسیپے من ءَ بے گواہ اِیت
نےَ منی بانزلاں ساھار گوْج اِیت
من شپ ءِ سیمّسَراں آدیم بہ باں

سنجیں تڑانگ

پکر ءِ سُتگیں گْیابان ءَ
گم چو ترونگل ءَ تڑْامبال اَنت
زِرد ءَ لیڑھی بارے گون
نَے پہ دُردَپاں گران لچّیں
ڈیھ ءِ گم مُدام پارسنگ اَنت
سنجیں تڑْانگ ءِ آمِید ءَ
زِرد ءَ را مہ بیت ڈیھ ءِ گم
شالا بُن گَرات بند بند ءَ

سرگوات منی دوست ءِ نُپّر مارا پہ بَر گوں
نیست اِں دِل ءَ اوپار ءُ سَبر مارا پہ بَر گوں

تاکد من پہ بالین آں ودارانی چراگاں
چہ ھلوت ءَ سرگوستگ ھَبَر مارا پہ بَر گوں

وابانی تہٕ ءَ وھدے رَوئے سیل ءُ سواد ءَ
ھمراہ ءَ وتی واباں جگر مارا بہ بَر گوں

تھنا تو مہ بُو کُنڈگیں راھانی مُساپر
باریں کدی آسر بیت سپر مارا بہ بَر گوں

مارا تو نہ برتگ کہ دل اِش گِران کتگ تئی
نوں بوتگ ئے تو شیر ءُ شکر مارا بہ بَر گوں

کرگشک ءِ شکار ءَ تو رَوئے وَھدے دَران ءَ
ھمبراھی ءَ اَنوؔر تو بہ بَر مارا بہ بَر گوں

میتگ

بِینگانی راشگے نہ کپوتانی کوکوے
شیزارگ ءَ نہ گند آں زِھیرِ وَاریں شانتلے
مسکیں ڈگار ءِ بو ءَ وتی ساہ ماں چِڈنگ
ملپد گشئے کہ سیر لگیں سَند اَنت راھگوزئے
پُلانی بزاھ ءِ رنگ چہ اوتاگ ءَ سِستگ اَنت
سارتیں سھاتُو ءَ وتی ساھیل شَمُشتگ اَنت
ھر چمّ ءَ ناشناسی ءِ جمبر شَپورَگ اِنت
اَنچو گشئے کہ پَمّن ءَ میتگ دَرامد اِنت

پاد منی ، ڈَنگراں لگت داتہ
سر، گُل ءِ زانسراں لگت داتہ

دل وتی چیر گیتکہ چاراھے
مھکجیں دلبراں لگت داتہ

زِرد پالوپ ھیال بندیگ اَنت
ڈُگمیں مھپراں لگت داتہ

زند بے مھریانی سوتکال اِنت
واھش ءِ اَنگرں لگت داتہ

مرچاں پُلیں کلانچ سر سبز اِنت
موسمی جمبراں لگت داتہ

ڈیھ منی جیڑَھاں کتگ آماچ
توپکی ناشراں لگت داتہ

انوَر ءِ نام کلکشاناں اِنت
کئے گُش ایت شاہَراں لگت داتہ

دو ترْمپ اَرس اَنت چمانی ھڑانگ
مہ گُش دَپ بستگیں ترْمپاں شَبانگ

گل ءَ مورشنزیں ترْمپک ترْمپگ ءَ اَنت
گشئے نودی شَلاں بَستہ بشانگ

ھما کہ لھڈجنیں دَرد ءِ گْواہ اَنت
مہ کنت پولنگ ھما ارساں زمانگ

چُتیں لبز اَنت اَرسانی کتاب ءَ
نہ بنت کور دیدے ءِ چماں گوں وانگ

کلوہ اَنت دِیدگانی اُرس انوٓر
ھَمُکت نیست مردم را زانت ءُ زانگ

ھر وَڑیں رنگ ءَ بہ رَج دنیا ءِ
چہ وتی رنگ ءَ شُمُشکار مَہ بُو

شھر ءِ توپان چراگاں پیتگگ
شپچراگ شھمے ءَ ھینار مَہ بُو

درد دنیا ءِ رَگامانی بَر اَنت
بھت ءَ وَش بھتیں گِلگدار مَہ بُو

اوشت ، میلانکیں سَرتچکی کردے
زِند ءِ بے جنزی ءَ سَنگار مَہ بُو

بیگھی ساھگے دُنیا انوٓر
اَتنگ ئے کارے ءَ بیگار مَہ بُو

بارِیگ

بیابیااوگوتر تلسری
ھالاں پہ دئے کہ اِمبری
چنت جون کپتگ جنگلاں
ویرانیں راھانی سراں
تیروارتگ اِش ماں سینگاں
تیز آپاں گوناب سوتلگ اَنت
کامپول لٹاں پروشتگ اَنت
دست اِش گوں ریزاں بستگ اَنت
زمزیلاں گرّیھ پیڑاتگ اَنت
ھوناں گوں جانشودبوتگ اَنت
چنت گارءُ بیگواہ اِش کتگ
زِندان ءِ کھریں جنگلاں
باریں کجام گلءِ چراگ
باریں کئی وَلءِ بر انت
من زِشتگءُ چارآں کدی
باریں منی بارِیگ کئیت

ھوناں بہ موکاں پہ وتن

گران اِنت سپر منزل گُش اِیت
روچے رَس آں مئے دِل گُش اِیت

زُلپانی وشبو میتگ اَنت
گورانی ھاک ءُ گِل گُش اِیت

دِلمانگ اِنت شپ سیاھی ءَ
پچمانی تئ کنجل گُش اِیت

سُھریں گلاب رَکّ ملمّلیں
شئیداھاں من بلبل گُش اِیت

ڈرنو زَر اَنت پہ کندگاں
پیریں شپانک ءِ نَل گُش اِیت

سارت آپے بیلی انوَر ءِ
چو تڑونگل اِنت چاگل گُش اِیت

بیرک

منی بیرک
منی سے رنگی ئیں بیرک
چہ ساہ ءُ دِیدگاں دوست اِنت
نشان اِنت سربلندی ءِ
تپاکی ءِ
شَھِیدانی گُلیں ھونانی سُھری
بیرک ءِ بڑاھداری ءُ شان اِنت
نشان آبادی ءِ سبز اِنت
بلوچ ءِ زِندمان ءِ جُھد ءِ پدریچ اِنت
پہ باندات ءِ بلوچ راج ءِ

نشان بحرءِ بلوچ ءِ

نیلؔ نیل اِنت

جُلگہیں آزمان

بلوچ ءِ بھت ءِ اِستار

بیرک ءِ آزمان ءَ دز پشوک اِنت

گوں بام ءِ سہر دپیں مستاگ ءَ

آجوئیں سُھب ءِ رژن ءَ پدر کنت

چہ اَلبرز ءُ تلار ءَ برز

چہ بولان ءُ دَڈامب ءَ برز ترانت

آزاتی ءِ بیرک

منی بیرک

ترمپک ترمپک، شنز شپورگ زیمل زیمل مورچنگ اِنت

دریا دریا آپ رَوان اِنت جمبر جمبر اوہنگ اِنت

هلوَت هلوَت حال دلانی میتگ میتگ تالان اَنت

راز بجان اَنت دیولانی روچ شپ ءَ چہ بدرنگ اِنت

جِنگل بلبل ناچ کنان اَنت کوکو شانتل شیزار اَنت

گواڑگ ، پاتو تاگل وَزبو باگ ءُ بگیچہ گلرنگ اِنت

بالو بال اَنت مست ملنگیں برانز ودار کریاب اِنت

رژن چِراگاں شیپ گِران اِنت کانچ شراباں همرنگ اِنت

زانت مہ زانت ءُ پَھم مہ پَھم اِیت، کِسّہ کِسہ آسر بیت

انوؔر تئ شئیرانی ہریک بندے پُل ءُ شوشنگ اِنت

❖

کدو ءِ دستگیں اَرواہ کُدان اِنت
گِروک آسیں سماراں مُھروان اِنت

ھُمَا وَھد ءَ کہ انسان مردے اَت
ھُمَا روچاں چہ دَریا مئے پدان اِنت

ھزین انت منزل ءِ راہ ءِ اِناشاں
تچ آں من راہ منی دیم ءَ تچان اِنت

شپ ءَ پہ موجری ءَ رِیسک گپتہ
تنگیہ روچ کوھنیں گندلان اِنت

منی ھر پرشتگیں واہانی اِیردَگ
تئی وابیدگیں چماں اَڑان اِنت

دو سوب اِنت رِیکبار ءِ ماھکانی
ترا چاران ءُ مئے چمّاں پچان اِنت

بُگش انوَر کئے ءَ چہ ھَیر لوٹ ئے
زَمین اوں آزمان ءِ پندلان اِنت

پدانک

روچ اَنچو گوزان اَنت سماچ نہ بیت

سُھب سارتیں سمین ءَ گوں جانکش کنت

دِیگر ءَ روچ بڑانزانی رژن ءَ شل اِیت

زیپیں روزرد ملوری تبے ساچ کنت

شپ گوں اسراراں گرنچ ءُ شپیں مھکان

شپ کہ استاراں سیاھیں گشان ءِ تل ءَ

وھدے مانروپ کنت

دل منی گرک جنت

ناں دل ءَ گوارچ کنت موسمانی پکر

نے کہ ساسار نیمونے بنگیج کنت

سُھب بامے بل اِیت

چُکتّ آں نپت چامل ءَ

تیراں سوھان کن آں

مزرہ ءَ چید گے تیر ءِ آماچ بیت

نپت چکاّس بیت

من گل ءَ بال باں

پکر رامینگ اَنت

بیر وامینگ اَنت

تیر نامینگ اَنت

شُد من ءَ رانہ پُروش اِیت شُد ءِ پُروشگ ءَ

پمن گنج اِنت پرانی ءُ نان سِر تگیں

آپ ءَ کُمب ءُ تڑانی گوں چنکاں وراں

بزم ترشتیں تلارانی پلک اَنت منی

بالشت کورانی آپ رَسگیں وانگ اَنت

من بلوچ سرمچار

من کہ بالاچ ءِ راھبند ءُ راہ رِگپتگ اَنت

جھد ءِ آزمان پدانک اَنت منی منزل ءِ

یکیں جُھد اِنت منی

آجوئی آجوئی

آچِشاں اَنگرے سدل داتہ
شپگِروکاں کدوھے پَل داتہ

دَمکاں دَرگیتکہ لوگ ءِ راہ منی
راھگوزاں بِکتھے اَڑَل داتہ

پاداں واز مندگیں سواسانی
دِل شِپیں کُنڈگانی تَل داتہ

آھواں تڑانج اِتگ چُراگ جاھاں
شوانگ ءِ دَستاں کئے ءَ نَل داتہ

بمبراں گون اِنت ھال بازار ءِ
ما چُشیں کار ءُ بار یَل داتہ

دانکہ زِیک ءَ تو دامن ءَ بستہ
مرچی انوؔر کجا چگل داتہ؟

شھر ءِ دَروازگاں ٹال ٹال بہ گن
سر گراں ، بیا منارا پال بہ گن

ناگہاں ترانگ ءِ چاہ ءَ بہ کپ ئے
رِتگلیں تاکاں لگتمال بہ گن

روچ ءَ ھر روچ تپردَست ءَ اِنت
ساھگ ءِ درچک ءَ چِداں نھَال بہ گن

لنٹاں روزَرد بہ مال اِیت پنّے
چولاں سانجاروءِ دَزمال بہ گن

دَنزے بچکند ءُ کِساسے جانکش،
شائر ءِ شیرانی شونگال بہ گن

فاضل ءِ نوبت ءِ آدینک ءِ تہ ءَ
انوَر ءَ گوادر ءَ ھمّال بہ گن

بانور

(سرمہ چنڈیں بانگُلے ءِ دل ءِ گْوانک)

ھشیم ءُ شیلمانی سرشماں گشّ اِیت سبک چاڑی
زِرانی نیلگیں پھناتاں لھم لھم ءَ سماران اِنت
منی بیکانی باپشت ءَ
منی سرگوپ سمین سارتیں
منی پرداچ بلندیں ھمّت اِنت
شھزوریں مھروان ءِ
مہ مین اِت ھِنّیاں پمن
منی دستانی ھِنّی
رنگلگیں ھون اَنت گھیں بیم ترْاپ ءِ ٹپّانی
(منی) تلاہ ءُ نگرھیں سھت ءِ بدل
سنج ءُ سلاہ اَنت
نرمزار ءِ پنجگ ءِ براہ اَنت
منی کِلّہ تلاری ساھگ اِنت

ترشتیں تلمبانی
نہ لوٹ آں چوڑیاں کانچ ءِ
من ءَ زمزیل پیڑ اِات
منی سگّ ءَ بہ چکّاس اِت ماں زوراکانی زِندان ءَ
تمردیں سرمچار ءَ آسنیں جولان پاد ءَ اِنت
کتنگ سوگند من پاد ءَ کنگ
بانوری پازیب ءِ
مہ دوچ اِت پمن ءَ کیچی چکن کاردلس ءُ شاراں
کہ شالے درتگیں پوش انت
منی مھرانی سالونک ءَ
پہ آجوئی کپن پوش اِنت
گوامیل اِنت شلوک ءُ ھونی ٹنگاراں
منی لج ءِ نگہپان انت
من ءَ ماتیں وتن دوست چہ وتی مھرانی سالونک ءَ
منی بانوری ءِ اوست بستگ اَنت
آجوئی ءِ شادانی ءِ روچاں

ساچ ءِ دلبند مارگ ِ انت شئیرے
بیرمیں تاک چارگ اِنت شئیرے

من مُرادیگ آں شئیر ءِ وَشات ءَ
دَستاں پمّن شھارگ ِ انت شئیرے

مئے دل ءِ مانڈَلی ءَ پرُ نکشیں
پکراں پرگولیں سارَگ ِ انت شئیرے

من نہ زانت شئیری جمبراں بستہ
نگرھیں ترمپاں گوارگ ِ انت شئیرے

گوھریں لبز ءُ سِچکْیں گالواراں
چہ کجا باریں آرگ اِنت شئیرے

انوؔر ھاموشیانی زرمبشت ءَ
ملگزاراں بھارَگ ِ انت شئیرے

تَل بِہ کن جیگ ءَ شپ ءِ روچ ءِ دِل ءَ پڈّ رکن
منزِل ءَ تاسیں رِکابانی اَنبیل ءَ سرکن

واب ءِ دِیوالانی ڈیرینگ ءَ پولنگ نہ بہ ءَ
موہ بِہ رگر بیا منی اَرسانی لُڑاں سنگر کن

تلکاں گُلشان کتہ راھگوز ءِ پُلکیں رِگیوار
گام گامینگ ءَ آتزاپ ءَ اِنان ءَ گْور کن

کھر با بند ، منی شئیرانی چراگاں بال اَنت
لال ءَ مرواریں وانشتاں دل ءَ اَزبر کن

اِے زمین شپچراں بوڑ اِینت ءُ وَتی اَرجاں کت
انوٓر ءِ میّت ءَ سَد گوٓاز ءَ بِہ بر ننگر کن

سرمچار

زالم ءِ زلم ءَ نہ مَنّ اِیت بیرگ ءَ جبراک بیت
سرمچارے بیت کربان سد دِگہ پیداک بیت

پہ سرانی رون ءَ ھژبر پد نہ رکنز اَنت سرمچار
آجوئی ءِ راھسراں ھر پُسگّے زوراک بیت

دَرامَد نہ باں

چوں وتی ھَلکءَ گُڈّی نِدارگ کناں
اَچ وتی ڈیھءَ ھِژبر دَرامَد نہ باں

داں کہ بولان ، زرّین ءِ ھم گوانک بیت
شاھیں باتیلءَ گورمانی پژوانک بیت
داں ھَشیمیں دَڑامب جھدءِ پدیانک بیت
ھپتلار گبّواں اَست ءُ میلانک بیت
اَچ وتی ڈیھءَ ھِژبر درامد نہ باں

داں پہ مان اَنت بلوچ گیدیءِ کسھاں
گَڈّءُ سرماد ثرانج اَنت ماں کھچراں
داں کہ نازینکءُ چاپےسُرپ ایت ھَلکواں
نَر مزارانی ڈُرھکے بل اِیت سنگراں
اَچ وتی ڈیھءَ ھِژبر دَرامَد نہ باں

داں نھنگامیں شپ گیل کنت واھگاں
داں کہ نگار ءِ پل نکش کنت نمبگاں
سبزیں سولےِ تج ایت مُلکءِ ایراپگاں
چُک بلوچ ءِ ھِڑکّ ایت ماں گوانزگاں
اَچ وتی ڈیھءَ ھِژبر درامد نہ باں

وشیں زیدءُ کِشار کوہ ءُ سَند اَنت منی
سیرگگیں وَڑّ، ریکبار، ھَند اَنت منی
نیلّیں دریا ءُ آپداریں بند اَنت منی
دانگ پہ ھمبلاں کشک رَند انت منی

اَچ وتی ڈیھءَ ھِژبر درامد نہ باں
مور مَانٹی کن اَنت ھِیکّ سر زاھرءَ
ھاکمی زورکاری کن اَنت آھِرءَ
نَے کہ زوراک سبز اَنت نیلّیں زِرءَ
بَے دَری راج جَلّ اَنت وتءَ گوادرءَ
اَچ وتی ڈیھءَ ھِژبر درامد نہ باں

چوں وتی ھلکءَ گڈّی ندارگ کناں
اَچ وتی ڈیھءَ ھِژبر درامد نہ باں

داں ھون دَگاں ملّ اَنت تنیگ نہ بنت دَریا
آلاڑ بہ ینت دِیدگ اَرسیگ نہ بنت دَریا

توپان مہ جنت شالا شھگانیں زِر ءِ دَرگاں
آہ سرداں گُرابانی دَردِیگ نہ بنت دریا

گوُرمانی چِراگ شھم اَنت نیل بومیں زِر ءِ جیگ ءَ
پد رُستگیں اومالاں آسیگ نہ بنت دریا

دائم پہ مَڑاہ ملّ اَنت زِر گوات ءَ سبک چاڑیں
گرداپ ءِ جل ءُ جوشاں اریجیگ نہ بنت دریا

گوں شرتگاں گوزم مال اَنت گوّاس ءُ زِر ءِ مالم
اَنوّر پہ تئی مرگ ءَ پرسیگ نہ بنت دریا

بلندو داب کنت واکائی مجازاں گور کنت
منیگ اِں زِر اِد ءَ توپان من ءَ ننگر کنت

تنگیہ باز سپرمان اِنت دل ءَ پادانی
نہ زانَ آں تُن کجامَ آپسر ءَ بندَر کنت

شراب شنزگ اِنت گورمانی کش ءِ کانیگاں
زمانگ لردیں بلورانی ترّاں سنگر کنت

ھوایے لَیب کنت زِربار ءِ شپاریں بیکاں
اِے شمینک بارگیں ، آزمان ءِ تکاں جمبر کنت

تراز گالیں دگہ شائرے کجا بیار آں
مروچاں ھَر کس ءَ گند آں وتارا انوَر کنت

شمال، کہریں زِر ءُ شاگ، دِرتگیں آچار
تیاب ءِ باریں کجام گُچّ ءَ رُمب اِتگ سنگار

پہ شیر ءِ وَندے ءَ آزمان ءَ مہ بیت آشوبے
پمشکہ ڈکّ اِتگ گالانی بمبھیں رِگوار

آگاں رمیزاں دل ءِ پرس ءُ پاتیہ مہ کتیں
ھیال ءِ تُنی ئیں گونچاں بوتگ اَت پومبار

گمان اَنچو رُدان اِنت کہ ھلک ءُ گیاباناں
جہان ءَ اِیر بر اَنت شہر ءِ رُتلگیں ھانڈار

ترا وَ نیست دگہ مال ءُ مِلکتے انوَر
تنگیہ ٹیکاں نہ جت گال ءُ گشتن ءِ اَمبار

❖

مہ گن گُبل گاماں پہ ماماگی
سر ءَ دِیر گشّان اِنت دِلماگی

نزان ءَ کئے ءَ پیتنگ اَنت واب تئ
مَزانت ءِ نوان ءَ اِنت شر زانگی

شپ ءِ مُزرہ ءَ بام آماچ بیت
تماشایے کنت روچ ءِ بیچارگی

مہ دنت دامن ءَ آس بیوانگی ءِ
نہ وَش اِنت چراگانی ھَمساھگی

تئ ساری ءِ چاڑ بے ساری اِنت
منی مھرم اِنت جند ءِ دِیوانگی

ھمے ِکرد ءَ انوّر جھان ءَ بَلین
سرے چیٹگی اِنت سرے ساٹگی

دل ءِ آسر کتگ ھاجت چراگاں
شپ ءِ گوشاں کتگ ھلوت چراگاں

چراگ ءِ شپکدگ اِشکندیں اَرمان
گوں رُژن ءَ سَمبھ اِینت نوبت چراگاں

چراگ ءِ کوپگاں جونے تلام اِنت
شپ ءِ ھنگام ءَ ٹاھے جت چراگاں

سباہ ءَ شَھم اِتگ بام ءِ دریگ ءَ
زِری پیڑاپاں کت گَمّت چراگاں

چہ بکس ءَ موسمی دادے نہ لوٹ اَنت
گشئے گون اِنت منی آدَت چراگاں

جُشّ اَنت تیل ءُ سُچان اَنت وَٹّ انوّر
وَت ءَ چنچو کتگ کیامت چراگاں

زِروان

چمانی آدینک ءِ گواھی ءَ
بُڈّ اِتگیں یدّار ءِ
دَرد میتگیں ھکس
ھُرشناگریں زِرگوات ءِ سمار
تاموریں شپ
آپ ءِ جل
آتڑ اپ ءَ
شپچراگیں چولانی بڑمش
گورمانی کرنیگیں زُرمبشت

زندءِ اَلامَاگ ءِ ڈْورشم ءَ
منی تہ ءِ رنگاں جُگّڈ ینگ اَنت
نِہ مُردیں پاتو ءِ
لگُشتگیں بانزلانی نگارگ ءَ
ھَرسباہ
سارتیں نمب ءِ شینکانی نوان ءَ
پاٹل
زروان ءِ وَرّود ءُ اَتیتیں پُلّ ءَ
توّاب ءُ مَن ءَ لاپ سوچ کنت
نہ سگّ آں
کسے منی ایوکی ءِ پیشگاہ ءَ
بہ کوچ اِیت گوں آسنیں بڑداں
من وَلگوْج کن آں
پل ءِ لمپش کن آں
پاٹل ءَ
کہ منی ایوکی ءِ درداں

رَجانک کت نہ کن اَنت

ءُ پدا

وتی تہ ءِ رنگانی ترْھینگ ءَ

ھرروز زرد ءَ

لگتمالیں پُل ءِ کش ءَ

پاتُل ءِ کسانکیں کبر ءِ سرون ءَ

زینکودگ باں

ھاموشیں زِروان ءِ

چاریں کلاتاں

ایوکی

وَت ءَ تزّارایت

؟

دو پوستی پندلاں لَبّ ءِ سلامی ءَ وشّ ءَ

گلام زادگ ءَ تو پہ گلامی ءَ وشّ ءَ

گلامیں ھاکم ءَ زَمزیل تئی گوْر ءَ داتگ

پہ نان ءِ لنگَھے راج ءِ ملامی ءَ وشّ ءَ

جنگلاں مولشت شِنگیت بال پہ بالءَ رُدیت
شانتلے موچکینءَ چیگءِ ہاترا دامءَ کپیت

دل نہ اِنت تْرشتے تلاری گْواڈگے نازرک تبیں
گیر ماندارنت زردءِ دامنءَ زیمے کُدیت

تا کدی زندانءِ کُٹّءَ ھون ناہکّءَ رِچنت
تا کدی نامءَ گلامءِ راجءِ کسمت نسیت

گور بنت آدینک مِیٹیں لُڈ دمانے سنگر اَنت
وہد نیموناں پتائیت سارتیں باہنداں تلیت

شپ ستر پندل بہ سازیت گْواتءِ ہمراہداریءَ
مُشگیں کندیلے انْوَر تا سباہ رژنا بلیت

بزانت دَر

گال:: بزانت

آتارگ :: بام آسگ ءِ وھد

آساپگ :: دوولگ۔

آسیس :: بدلوٹگ، بددعا

آکِبَت :: آسر، گڈسر

آمُرز:: دِلمانگ

آھیزگ:: پہ جنگ ءَ ساجو،
ہُوشّارو

اَبداشکام:: مُجّتی ایمن،
اَستیں تاھیر

اَبیرَگ:: لوچ، نالائِک، کم ھمت

اَجیر:: مُھکم (مضبوط)

اَرزِشت:: اہمیت (اردو)

اِشکَند :: ناتَوام، نیم تَوام

گال:: بزانت

اَلّامگ :: رامٹو، بُوچ، ءُ ٹپاءَ گوں
جوڑ کنگیں دریائی چُیدگ

اَلنگ:: کلاتانی مُھکمیں دیوال

اِناش:: پَندسنگ

اِنسرگ:: ٹرھگ، آرام رِگرگ

اَنچگ:: پیشانی

اوستار:: اُمیتوار، بیسہ ءَ بِندوک

اوگار :: گارءُ بیگواہ کنگ، برباد کنگ

اومال :: تیاب ءِ مزن گورم ءِ
پُروشاپ ءَ گوں آؤکیں گورم ءَ
دوچار کپگ

اوھِنگ:: چواولُمب ءَ لونجان،

گال:: بزانت

رِدپہ رِدیں ٹرمپ، لڑ

بانڑُم:: بُرزیں ڈِمپگ، جُمپ

بْراگ:: برسگیں سادءِ ٹال

بُلندوءُ واکائی:: دریاءِ گْوات اَنت، جمبرءُ توپان کن اَنت

بُمبر:: سیاھیں بالی ساھدارے، ڈَنڈور

بوْمو:: وھد، رَگام

بےسَنَّتی:: ناتپاکی، ناسیلگ

بیرم:: اسپیت

بیڑ:: انزار بندگ، اُرش کنگ

بےوانکی:: بےٹرکءُ توار

بیھار:: پاٹراپ، نھرّ، گُرْ

پانپاہ:: پانِگ، پاسدار

پانک:: پانپاھیءُ پاسداریءَ

گال:: بزانت

پہ مالءِ رَکینگءَ گوانک جنگ

پاوان:: سَگ، پچُشت

پرگول:: سیلءُ گردش، تَرّگ، گردگ

پَڑوانک:: پَدگْوانک، گْوانکی

پِیڑاپ:: نمب، شپ نمب

پیڑایگ:: مانپوشگ، پتایگ

ٹْراد:: اُرش، اَلگا، باھند، گرگ

ٹْرازگال:: جلوہ دار، بْراھداریں گال۔

ٹْرہ:: ٹْرھگءِ پرمان گال، آرام بہ، گر

ترٗ:: آپ داریں جاہ

تگْش:: ھماکنڈکہ اودءَ چمگءِ

گال:: بزانت

آپ کئیتءُ جم بیت

تِنگار:: گُٹّ، تِنگ، گُلمب

ٹِنگار:: ھونءِ ٹْریزگ، پیڑارگ

ٹیک:: ڈُنگ، دُزّ

جَدیم:: شپدیم، تھاردیم، تامُرءِ بُت

جَلاّیگ:: گوں ٹْرندیءَ دارَگ قابوکنگ

جمّار:: کْیامَت، پَردا

جولان:: پالوپیں زَمزِیلّ

جُوھار:: موسُم، وَھد، رَگام

چاڑ:: ھُبّ، ھدوناکی، گیگ

چامِل:: گوناب، ڈروشم

چِلَگّءُ چاھڑ:: سکّیں موسُم، زِمستانءُ گرماگءِ نہ گیگیں موسم

گال:: بزانت

چیدَگ:: نِشان، پَندسِنگ، اَلامَگ

ڈْرد:: تیزیں ھَور

دَرگیل:: گْواتءُ گْورمءِ گْورِگند

دَرَگ:: پْراہءُ شاھیگانیں ھَند

دَرنو:: رَمگءِ پَسانی گْورءِ ٹلّو

دَرمَانگ:: پھکءُ دَمبرَگ

ڈْروھاپ:: رَدآپ، شیتان آپ

دَگ:: مَزَن راہ

دَمب:: مانِش، گبر

ریکبار:: ریگزار، ریک اِستان

رِپک:: ھُنر، (Trick)

رَگبت:: رِیاءُ رُو

رِیڑرِیڑ:: راڑراڑ، چُنڈچُنڈ

زراب:: تاپ، گرماش

زِروان:: چاریں نیمگءَ آپءِ

تہ ءِ زمین (جزیرہ)

زَہیم:: رَنج ءُ گم

زَیچان:: چمک ءِ آپ، چمک

زِینکودَگ :: پاداں کونڈ گنگ
دوئیں دستانی بَندَگ ءُ سرءَ کونڈاں
کنگ

ژانگ :: ناچو ءِ پاداں بستگیں
گسانگیں توارکنوکیں ٹلو، ژانگ

ساسار:: دَم ءِ بالا کنگ، دَم ءِ پُر
کنگ

سَان:: ڈگار ءِ تہ ءِ نَمب

ساکول:: دوتال برسگیں بَند یک،
آبریشم

ساھار:: تُرس، بیم

سانجارو:: مگرب ءِ وھدءَ ایرلہ ءِ

زردِی

سَدَل:: بدَل سَدَل

سْراد:: ٹرانج گِرگ

سَرانَو:: بے بُندریں مردُم،
(خانہ بدوش)

سَریچک:: ماں ڈگاراں پہ مُرگ ءُ
کارزَوالیں دَلوَتانی ھَزینگ ءَ گوں
لٹُک، ھَڈّ ءُ پچّاں بُتے جوڑ کنگ،
سَرتاک ءَ اَکس ئِے ھَست اِنت۔

سَمبَرگ:: دریا ءِ ٹرھگ

سَمَنڈ:: ٹُلسیں ءُ مستیں اَپس

سَنجاب:: پوست ءِ پوشاک، فَر

سَندَل:: ساکوڑ، دوتال بَند یک

شَبانگ:: ھما آپ کہ شَپ ءَ دَپ
ئِے پچ بہ بیت

شَپورَگ:: شترونک، شِذرگگ

شِلم:: دوکوھانی بُرزدامُن

شوشنگ:: پُل ءُ شوشنگ، زَرَی، سھرا

شَھبَندن :: مزن تیاب (Sea Port)

شَھیر:: ھوشیار، چالاک، گلپ

شیموش:: گورموش

شِیوار:: ڈاہ داتگیں، سَکّ دِلگوش

کابُر:: پہ دریائی شِکارءَ کارمرز بیوکیں
نیزَہ ءِ وڑیں گوشی آسنے

کالک:: پہ گوپگ ءُ ملگورانی بھر
کنگ چوکہ سے کالک

کامپول:: سَرَگ ءِ ھَڈّ (کھوپڑی)

گریاب:: بریان، دِلسوچ، سوزمان

گوتَر:: کوہ ءِ کپوت، چاھی

کوھگ:: کوھِستگ، کوھدر

گھَربابند:: دستونک ءِ گُڈّی بند
(مقطع)

گارات:: گار ءُ گُمسار، بے گواہ

گِتان:: گوردیم ڈل پادیں پٹّیں
زمین

گجک:: جگردیں سیاھیں سِنگ، سیاہ
سیاہ، گزگ

گچّڑ:: بزیں گچ، ٹُکر

گرداب:: چکّر وکیں آپ، آپ تر

گرمچو:: پہ گلدان ءُ جَم کُتگیں پُلّ،
گُمچہ

گواچن:: راست (حقیقت)

گوامیل:: تربیگ، شُلُنچوک بیگ

گونچان:: پٹینک

گال:: بزانت

لاشْت:: گْوردَگ، بَد کرد، بْرھنگ

لَدِیگ:: ھِیکّ، ھُوک، گُراز

لیگْواش:: چیرءَ کنگ، لَباشگ، لَتارگ

مَامَانگ:: مُھتَل بیگ، وارَگ

مَانزمَان:: زامِن

مَانڈَلی:: رَزَانانی سَارَگ ءِ پاڈی

مُسَام:: اَھد، سَوگِند،

مُواب:: بےاَئیب، بےمونت

مَرزُوم:: وَتَن، وَدیگیءُ جاھِمنِند بیگ

ءِ جاگہ، ڈِیھ

مُگّیم:: مَالءُ دَولت، مَزَن ھَار

مَلپَد:: جنگ جاہ ءِ ھمَا زمیں زمین کہ

اَودءَ پادانی نِشان دَرابَنت

مُلجَن:: مُلک جَنوک، مُلکانی سَرءَ

اُرشءُ دَزگیر کَنوک

گال:: بزانت

مورچنگ:: آسِن ءِ سازے کہ

دَنتانان گوں دارَگ ءُ

لَنگکاں گوں جنگ بیت

مودَگ:: موتکءُ زاری

مولِشت:: دَنزءُ گُبار، مُرگ ءِ پُٹّءُ

بانزلانی چنڈگءَ چست بوَکیں دَنز

میڑوار:: سُھب ءِ اِستار

میلانک:: اوشتوک، لِکّءَ پاد

نِگْوردیم:: کوہ دیمیں زمین یا

میتگ (وادی)

واس:: بوسگ، پَکّ، چُگّگ

واستار:: واھگ دار، لوٹوگ

وَکاب:: اُکابیں مُرگ، شاھین

ھَشّیم:: سَکّ بُرزیں کوہ

ھَمپار:: دیم پہ تیابءَ آیوکیں

چار، پنچ یا شش رَندپہ رندیں

گْورم، ھَمرِد ☆